

Stanovanjska oskrba v Sloveniji: družboslovna anketa o stanju in trendih

Sumarni pregled rezultatov in poročilo o izvedbi ankete

Ljubljana, avgust 2024

RAZISKAVA:	Stanovanjska oskrba v Sloveniji: družboslovna anketa o stanju in trendih v okviru CRP 2023 (ARIS šifra projekta: V5-2337)
FINANCERJI:	Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost RS in Ministrstvo za solidarno prihodnost RS
IZVAJALEC RAZISKAVE:	Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij, Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani, Kardeljeva ploščad 5, Ljubljana; Urbanistični inštitut RS, Trnovski pristan 2, Ljubljana
RAZISKOVALNA SKUPINA:	dr. Mitja Hafner Fink (vodja projekta), dr. Samo Uhan, dr. Maša Filipovič Hrast, dr. Otto Gerdina, Ana Jagodic, dr. Boštjan Kerbler, dr. Richard Sendi, Ajda Šeme, Miriam Hurtado Monarres; pri izvedbi ankete so sodelovali: dr. Slavko Kurdija, mag. Tina Vovk, mag. Živa Broder, Rebeka Falle Zorman
VZOREC:	Raziskava je bila izvedena na reprezentativnem vzorcu polnoletnih prebivalcev Republike Slovenije (n=7000). Realizacija vzorca: N=2114.
METODA ZBIRANJA PODATKOV:	Standardiziran vprašalnik; samo-izpolnjevanje s pomočjo spletnega vprašalnika ali samo-izpolnjevanje s pomočjo pisemskega vprašalnika.
ČAS ZBIRANJA PODATKOV:	Od 19. 3. 2024 do 10. 6. 2024
DATOTEKA:	CRP_Stanovanja_2024
DOKUMENT:	Podatkovna knjiga; sumarni pregled rezultatov, poročilo o izvedbi ankete
UTEŽEVANJE:	Pregled sumarnih rezultatov (frekvence, povprečja) temelji na uporabi uteži. Uteževanje je izvedeno z namenom izravnave osnovnih populacijskih deležev na raven deležev, ki izhajajo iz populacijskih statističnih virov. Poststratifikacijska utež je oblikovana s kombinacijo spremenljivk: spol in starost ter regija in tip naselja.
CITIRANJE:	Hafner Fink, Mitja, Uhan, Samo, Filipovič Hrast, Maša, Gerdina, Otto, Jagodic, Ana, Kerbler, Boštjan, Sendi, Richard, Šeme, Ajda, Hurtado Monarres, Miriam, Kurdija, Slavko, Vovk, Tina, Broder, Živa, Falle Zorman, Rebeka (2024). Stanovanjska oskrba v Sloveniji: družboslovna anketa o stanju in trendih – Sumarni pregled rezultatov in poročilo o izvedbi ankete. Ljubljana: Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij, Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani; Urbanistični inštitut RS.

Opombe:

V nekaterih delih vprašalnika se uporablja nevtralna moška oblika za oba spola.

V sumarniku sta združeni vrednosti -7-»zavrnil odgovor« in -9-»brez odgovora« v -9 »b.o.+«.

Prikazane so frekvence odgovorov v odstotkih. Kjer je bilo smiselno, je prikazana povprečna vrednost.

KAZALO:

Sumarni pregled rezultatov	4
<i>(Demografija)</i>	16
Metodološko poročilo o izvedbi raziskave	19

Sumarni pregled rezultatov

Pojasnilo:

Prikazane so frekvence odgovorov v odstotkih. Kjer je bilo smiselno, je prikazana povprečna vrednost.

Z1 V celoti gledano, kako zadovoljni ste sedaj s svojim življenjem? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da ste zelo nezadovoljni, 10 pa, da ste zelo zadovoljni.

izredno nezadovoljen										izredno zadovoljen		<i>ne vem</i>	<i>b.o.+</i>
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9	
1,0	0,4	1,1	2,1	2,2	10,8	7,6	17,4	25,4	17,0	14,1	0,4	0,6	

Povprečna ocena: 7,43

Z2 Kako pa ste zadovoljni z materialnimi razmerami, v katerih živite vi in vaše gospodinjstvo? Zopet ocenite z lestvico od 0 do 10.

zelo nezadovoljen										zelo zadovoljen		<i>ne vem</i>	<i>b.o.+</i>
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9	
1,2	0,9	1,8	4,5	4,6	10,4	10,2	16,9	22,7	14,4	11,5	0,2	0,7	

Povprečna ocena: 7,00

Z3 Če govorimo na splošno, ali bi rekli, da večini ljudi lahko zaupamo, ali menite, da je treba biti z ljudmi zelo previden? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da je treba biti z ljudmi zelo previden, 10 pa, da večini ljudi lahko zaupamo.

treba je biti zelo previden										večini ljudi lahko zaupamo		<i>ne vem</i>	<i>b.o.+</i>
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9	
13,9	3,6	5,7	10,6	8,9	18,9	11,5	12,4	8,0	2,6	2,9	0,7	0,3	

Povprečna ocena: 4,54

Z4 Ko gledajo na prihodnost, so nekateri ljudje bolj črnogledi, pravimo, da so pesimistični, drugi pa vidijo prihodnost bolj rožnato, so optimistični. Kako bi opredelili sebe na lestvici od 0 do 10, kjer 0 pomeni, da ste velik pesimist, 10 pa, da ste velik optimist?

pesimist										optimist		<i>ne vem</i>	<i>b.o.+</i>
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9	
1,8	0,5	1,2	4,3	6,5	18,2	10,9	18,0	18,6	7,7	11,0	1,1	0,2	

Povprečna ocena: 6,61

Z5 Z lestvico od 0 do 10 ocenite še, kako zadovoljni ste z vašimi trenutnimi bivalnimi pogoji?

zelo nezadovoljen										zelo zadovoljen		<i>ne vem</i>	<i>b.o.+</i>
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9	
1,4	0,7	1,4	3,0	3,2	6,9	5,8	13,5	20,6	18,6	24,4	0,2	0,3	

Povprečna ocena: 7,69

Z6 Ali vas skrbi, kje in kako boste živeli čez 3 leta? Ocenite na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni »zelo me skrbi«, 10 pa pomeni »sploh me ne skrbi«.

zelo me skrbi										sploh me ne skrbi		<i>ne vem</i>	<i>b.o.+</i>
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9	
6,8	1,3	3,1	5,0	4,4	8,2	4,5	7,0	10,9	12,1	35,2	1,5	0,2	

Povprečna ocena: 7,16

Z7 Na kratko vam bomo opisali različne ljudi. Pomislite na vsakega izmed opisov in s pomočjo lestvice od 0 do 10 povejte, koliko je oseba podobna vam.

A. Zanj je pomembno, da ima veliko novih zamisli in da je ustvarjalna. Stvari rada počne na izviren način.

sploh mi ni podobna										zelo mi je podobna		<i>ne vem</i>	<i>b.o.+</i>
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9	
2,0	1,2	2,5	5,3	5,5	13,8	10,2	17,5	17,2	9,2	12,6	2,4	0,6	

Povprečna ocena: 6,63

B. Zanj je pomembno, da pokaže svoje sposobnosti. Rada vidi, da ljudje občudujejo to, kar počne.

sploh mi ni podobna										zelo mi je podobna		<i>ne vem</i>	<i>b.o.+</i>
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9	
4,8	1,7	4,3	6,0	5,4	14,3	12,4	14,9	15,5	8,5	9,6	2,1	0,6	

Povprečna ocena: 6,12

C. Zanj je pomembno, da živi v varnem okolju. Izogiba se vsemu, kar bi njeno varnost lahko ogrozilo.

sploh mi ni podobna										zelo mi je podobna		<i>ne vem</i>	<i>b.o.+</i>
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9	
2,2	0,8	2,0	3,9	3,6	9,8	8,4	14,2	17,9	13,3	21,8	1,5	0,7	

Povprečna ocena: 7,26

D. Zanj je pomembno biti spoštljiva in skromna. Ne želi vzbujati pozornosti.

sploh mi ni podobna										zelo mi je podobna		<i>ne vem</i>	<i>b.o.+</i>
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9	
1,1	0,4	1,4	2,5	3,3	9,1	7,0	13,5	18,7	15,2	25,7	1,3	0,8	

Povprečna ocena: 7,66

E. Zanj je pomembno, da sama odloča o tem, kaj počne. Rada je svobodna in neodvisna od drugih.

sploh mi ni podobna										zelo mi je podobna		<i>ne vem</i>	<i>b.o.+</i>
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9	
0,5	0,4	0,5	0,9	1,5	6,6	4,9	10,7	19,0	19,0	33,9	1,5	0,6	

Povprečna ocena: 8,27

F. Zanj je pomembno, da je zelo uspešna. Upa, da bodo drugi cenili njene dosežke.

sploh mi ni podobna										zelo mi je podobna	ne vem	b.o.+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9
3,7	1,7	3,1	4,3	5,6	13,2	12,5	15,7	17,1	9,6	11,1	1,7	0,7

Povprečna ocena: 6,44

G. Zanj je pomembno, da ji država zagotavlja varnost pred grožnjami. Želi si močno državo, ki bo lahko zaščitila svoje državljane.

sploh mi ni podobna										zelo mi je podobna	ne vem	b.o.+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9
1,4	0,4	0,8	1,5	2,0	6,5	5,7	10,6	14,4	18,2	35,8	2,0	0,7

Povprečna ocena: 8,14

H. Tradicija je zanj pomembna. Skuša se ravnati po ustaljenih običajih svoje družine in vere.

sploh mi ni podobna										zelo mi je podobna	ne vem	b.o.+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9
6,4	2,2	3,8	6,1	6,0	11,4	8,8	11,8	14,0	10,6	17,0	1,5	0,5

Povprečna ocena: 6,34

Z8 Denimo, da bi potrebovali pomoč. Za vsako od naslednjih situacij izberite en odgovor o tem, na koga ali kam bi se obrnili. Če obstaja več enakovrednih odgovorov, izberite tistega, kamor bi se obrnili po pomoč najprej.

(en odgovor v vsaki vrsti)	družinski člani	prijatelji	sosebe	druge osebe	zasebna podjetja, organizacije (npr. banke)	državne, javne ustanove, organizacije	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	6	-8	-9
a. ... pomoč, če bi potrebovali večjo vsoto denarja?	56,0	5,6	0,4	0,8	27,8	2,8	6,1	0,4
b. ... pomoč, če bi potrebovali zaposlitev?	13,6	34,0	0,3	6,3	10,1	21,4	12,0	2,3
c. ... pomoč, če bi potrebovali stanovanje?	48,5	13,6	0,6	4,5	6,4	13,6	11,1	1,5

Sedaj nas zanima stanovanjska nepremičnina, v kateri živite vi oz. vaše gospodinjstvo.

Stanovanjska nepremičnina je lahko soba, garsonjera, stanovanje ali hiša.

Gospodinjstvo je ena ali več oseb, ki živijo na istem naslovu, si delijo kuhinjo in osnovne življenjske stroške.

Prosimo, da odgovarjate za vašo trenutno situacijo, kjer živite večino časa v zadnje pol leta, tudi če tam niste uradno prijavljeni.

V1 Koliko članov šteje vaše gospodinjstvo – vključno z vami?

skupaj vseh oseb v gospodinjstvu:

1 -	1 oseba	10,9
2 -	2 osebi	29,3
3 -	3 osebe	21,2
4 -	4 osebe	22,7
5 -	5 oseb	8,1
6 -	6 oseb in več	7,1
-9 -	b.o.+	0,7

odraslih:

1 -	1 oseba	13,3
2 -	2 osebi	55,9
3 -	3 osebe	16,1
4 -	4 osebe	9,3
5 -	5 oseb	3,1
6 -	6 oseb in več	1,7
-9 -	b.o.+	0,6

predšolskih otrok:

0 -	0 otrok	86,5
1 -	1 otrok	8,0
2 -	2 otroka	4,4
3 -	3 otroci	0,3
4 -	4 otroci in več	0,0
-9 -	b.o.+	0,7

šolajočih se otrok (tudi polnoletnih dijakov in študentov):

0 -	0 otrok	61,5
1 -	1 otrok	18,6
2 -	2 otroka	14,8
3 -	3 otroci	3,6
4 -	4 otroci in več	0,9
-9 -	b.o.+	0,6

V2 Kje živite?

1 -	enodružinska hiša	→ nadaljujte na V6	42,4
2 -	družinska hiša z ločenimi gospodinjstvi	→ nadaljujte na V6	23,9
3 -	stanovanje v večstanovajski stavbi	→ nadaljujte na V3	28,7
4 -	garsonjera v večstanovajski stavbi	→ nadaljujte na V3	2,7
5 -	drugo (vpišite):	→ nadaljujte na V6	1,8
-9 -	b.o.+	→ nadaljujte na V6	0,5

Na vprašanja V3 do vključno V5 odgovarjajo tisti, ki ne živijo v hiši (V2 = 3, 4). n=664

V3 Kakšna je stavba, v kateri je vaše stanovanje?

1 -	stolpnica ali blok s 5 in več nadstropij	33,6
2 -	blok z do 4 nadstropji	44,2
3 -	drugačna večstanovanjska hiša (npr. vila blok, staromeščanska hiša...)	21,1
-9 -	b.o.+	1,1

V4 Ali ima stavba dvigalo?

1 -	da	→ nadaljujte na V6	36,2
2 -	ne	→ nadaljujte na V5	63,8
-9 -	b.o.+	→ nadaljujte na V6	0,0

Na vprašanje V5 odgovarjajo tisti, ki v stavbi nimajo dvigala (V4 = 2). n=424

V5 Ali dvigalo pogrešate?

1 -	da	34,2
2 -	ne	65,5
-9 -	b.o.+	0,3

Odgovarjajo vsi!

V6 Kako velika je stanovanjska nepremičnina, v kateri živite vi in vaše gospodinjstvo? Pri tem ne upoštevajte odprtih teras, balkonov, garaž, kleti, podstrešij in drugih nebivalnih prostorov.

povprečno: 107,14 m ²
b.o.+ 3,4

V7 Koliko sob ima stanovanjska nepremičnina?

Soba je vsaj 6 m² velik prostor namenjen bivanju, ki ima dnevno svetlobo in je ločen od drugih prostorov v stanovanju. Ločena kuhinja se ne šteje kot soba. Če živite v garsonjeri, vpišite 0 sob.

povprečno število sob: 3,86
b.o.+ 1,0

V8 Ali je v stanovanju dovolj prostora:

a. za zasebnost odraslih članov gospodinjstva

1 -	da	88,1
2 -	ne	11,7
-9 -	b.o.+	0,2

b. za zasebnost otrok (odgovarjajte samo, če v gospodinjstvu so otroci, n=959)

1 -	da	82,2
2 -	ne	17,1
-9 -	b.o.+	0,3

V9 Kakšen položaj ima vaše gospodinjstvo v tej stanovanjski nepremičnini? Kateri od spodnjih opisov ustreza vaši situaciji?

1 -	Vsaj eden od članov gospodinjstva je lastnik ali solastnik.	→ nadaljujte na V10	80,5
2 -	Živim(o) v najetem stanovanju.	→ nadaljujte na V11	11,1
3 -	Uporabljam(o) stanovanje in ne plačujem(o) najemnine.	→ nadaljujte na V16	6,2
4 -	Drugo (vpišite):	→ nadaljujte na V16	1,9
-9 -	b.o.+	→ nadaljujte na V16	0,3

Na vprašanje V10 odgovarjajo samo tisti, ki so lastniki ali solastniki (V9 = 1). n=1702

V10 Kdo je (so)lastnik? (več možnih odgovorov; delež odgovorov "izbral" izmed tistih, ki so odgovarjali)

1 -	jaz	56,1
2 -	zakonec, partner(ica)	45,9
3 -	starši	19,4
4 -	stari starši	2,4
5 -	drug sorodnik, sorodnica	4,3
6 -	prijatelj, prijateljica	0,0
7 -	drugo	2,2

Na vprašanje V11 do vključno V15 odgovarjajo samo (pod)najemniki (V9 = 2). n=235

V11 V kakšnem tipu najemniškega stanovanja živite?

1 -	javno najemno stanovanje z neprofitno najemnino	21,9
2 -	javno najemno stanovanje s prosto oblikovano/tržno najemnino	18,1
3 -	javno najemno službeno stanovanje z neprofitno ali prosto oblikovano/tržno najemnino	2,7
4 -	službeno stanovanje	5,2
5 -	tržno najemno stanovanje	26,3
6 -	drugo stanovanje	25,4
-9 -	b.o.+	0,4

V12 Koliko najemnine plačujete za stanovanje na mesec?

povprečna ocena:	419,69 evrov
b.o.+	6,7%

V13 Ali prejmete subvencijo najemnine in kakšna je njena višina?

1 -	ne	87,8
2 -	da (vpišite koliko evrov)	11,7
-9 -	b.o.+	0,5

Če prejema subvencijo, n=28

povprečna ocena:	186,04 evrov
b.o.+	25,2%

V14 Za kakšen čas je sklenjena najemna pogodba?

1 -	za nedoločen čas	→ nadaljujte na V16	54,9
2 -	za določen čas	→ nadaljujte na V15	42,4
3 -	pogodba ni sklenjena	→ nadaljujte na V16	2,7
-9 -	b.o.+	→ nadaljujte na V16	0,0

Na vprašanje V15 odgovarjajo tisti,
ki imajo pogodbo sklenjeno za določen čas (V14 = 2). n=100

V15 Za koliko časa je sklenjena najemna pogodba?

1 -	1 do 11 mesecev	50,3
2 -	12 mesecev do 24 mesecev	39,2
3 -	25 mesecev do 36 mesecev	2,8
4 -	37 mesecev in več	7,6

Odgovarjajo vsi!

V16 Ali je stanovanjska nepremičnina, v kateri živite, potrebna večje preнове?
(npr. streha, kanalizacija, elektro inštalacije, energetska prenova, toplotna/hidroizolacija...)

1 -	da, celostne preнове	→ nadaljujte na V18	8,9
2 -	da, delne preнове	→ nadaljujte na V18	36,8
3 -	ne	→ nadaljujte na V17	50,9
-8 -	ne vem	→ nadaljujte na V20	3,1
-9 -	b.o.+	→ nadaljujte na V20	0,3

Na vprašanje V17 odgovarjajo tisti,
katerih stanovanjska nepremičnina ni potrebna prenova (V16=3). n=1077

V17 Kaj je razlog, da prenova ni potrebna?

1 -	stanovanjska nepremičnina je novejša	24,9
2 -	stanovanjska nepremičnina je bila pred kratkim prenovljena	24,5
3 -	stanovanjska nepremičnina je redno vzdrževana	49,2
4 -	drugo	1,2
-9 -	b.o.+	0,1

Na vprašanje V18 odgovarjajo samo lastniki nepremičnin,
ki so potrebne obnove (V9 = 1 in V16 = 1,2). n=764

V18 Ali nameravate v naslednjih treh letih prenoviti stanovanjsko nepremičnino?

1 -	da	→ nadaljajte na V20	50,9
2 -	ne	→ nadaljajte na V19	48,7
-9 -	b.o.+	→ nadaljajte na V20	0,4

Na vprašanje V19 odgovarjajo tisti, ki ne nameravajo prenavljati (V18 = 2). n=372

V19 Kaj je glavni razlog, da ne nameravate prenavljati?

1 -	finančno stanje mi ne dopušča	60,3
2 -	nimam ustreznih dovoljenj ali soglasij	2,6
3 -	starost, bolezen	14,2
4 -	načrtujem selitev drugam oz. gradnjo nove nepremičnine	7,0
5 -	drugo	15,0
-9 -	b.o.+	0,9

Odgovarjajo vsi!

V20 Ali imate v stanovanju ali hiši, kjer živite, sledeče stvari?

(en odgovor v vsaki vrsti)	1 - da	2 - ne	-9 - b.o.+
a. balkon ali teraso	84,6	14,8	0,6
b. atrij ali vrt	60,2	37,8	2,0
c. kabinet ali ločeno sobo za delo	45,7	52,8	1,6
d. internetni priključek	91,3	8,0	0,6

V21 Ali imate v okolihu, kjer trenutno živite, naštete stvari, ki so za vas dosegljive peš?

(en odgovor v vsaki vrsti)	1 - da	2 - ne	-9 - b.o.+
a. rekreacijske površine	85,0	13,6	1,4
b. otroško igrišče	76,7	21,5	1,7
c. trgovina z osnovnimi živili	75,0	24,2	0,8
d. šola	74,1	24,3	1,6
e. vrtec	72,6	25,6	1,8
f. zdravstveni dom	55,2	43,6	1,2
g. lekarna	60,8	38,2	1,0
h. banka ali bankomat	66,9	32,3	0,9
i. pošta	65,7	33,4	0,9
j. postajališče javnega prevoza	88,0	11,3	0,8

V22 Ali imate v zvezi s stanovanjsko nepremičnino ali okolišem, v katerem živite, naslednje težave?

(en odgovor v vsaki vrsti)	1 - da	2 - ne	-9 - b.o.+
a. otroci nimajo varnega prostora za igro na prostem	10,8	86,5	2,7
b. odsotnost rekreacijskih površin	14,0	83,5	2,5
c. premajhna stanovanjska površina	16,2	81,7	2,1
d. premalo sob	20,1	77,7	2,2
e. vlaga	21,8	76,1	2,1
f. premalo dnevne svetlobe	8,0	89,8	2,2
g. pomanjkljive ali dotrajane napeljave	17,1	80,4	2,5
h. previsoka najemnina	7,4	89,6	3,0
i. previsoki obroki stanovanjskega posojila	10,7	86,2	3,1
j. previsoki tekoči obratovalni stroški	37,0	60,7	2,3
k. slabi odnosi s sosedi	9,5	88,5	2,0
l. težave s parkiranjem	18,6	79,4	2,0
m. varnost v sosesti	11,8	86,0	2,2
n. hrup v okolju	19,9	77,9	2,2
o. slabe prometne povezave	19,9	78,2	1,9
p. slaba energetska učinkovitost	24,5	73,0	2,5
r. slaba potresna varnost stanovanjske stavbe	21,0	76,2	2,8

V23 Ljudje imamo različne možnosti in pričakovanja, kaj naj stanovanjska nepremičnina nudi. Kako pomembno je za vas naslednje?

Ocenite z lestvico od 1 do 5, kjer 1 pomeni, da sploh ni pomembno in 5, da je zelo pomembno.

(en odgovor v vsaki vrsti)	sploh ni pomembno				zelo je pomembno	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5		
a. lasten vrt ali atrij	8,5	5,3	12,7	16,5	54,2	1,4	1,5
b. zagotovljeno parkirišče	2,0	1,3	3,2	9,7	81,9	0,9	1,1
c. dobri odnosi s sosedi	1,3	1,5	9,4	20,0	66,0	0,5	1,2
d. vgrajeni ekološki in zdravju primerni materiali	2,1	3,6	15,5	27,7	46,8	2,4	2,0
e. mirna in zelena okolica	0,8	1,0	5,4	21,7	69,9	0,5	0,8
f. da je blizu zdravstvene oskrbe	2,3	5,7	17,4	25,2	47,1	0,8	1,4
g. da je blizu rekreacijskih površin	4,4	6,3	22,1	29,6	34,2	1,3	2,0
h. da je blizu avtocestnega priključka	16,4	13,0	25,7	21,1	20,3	1,5	2,0
i. da stanovanje kaže, kaj je nekdo v življenju dosegel	43,4	15,8	17,3	9,8	8,7	3,0	1,9
j. da je stanovanjska nepremičnina dobra naložba denarja	15,7	10,5	23,8	22,7	21,1	4,8	1,5

Povprečna ocena:

a. 4,06	b. 4,72	c. 4,51	d. 4,19	e. 4,61
f. 4,12	g. 3,86	h. 3,16	i. 2,21	j. 3,24

V24 Na kaj pomislite, ko slišite "javni najem stanovanja"?

Odrpito vprašanje; podatki so v datoteki!

V25 Zamislite si, da bi bili brez stanovanja, ali da bi se želeli izseliti iz sedanjega stanovanja. Kako sprejemljive ali nesprejemljive so za vas naslednje možnosti? Ocenite s pomočjo lestvice od 1 do 5, kjer 1 pomeni, da je možnost popolnoma nesprejemljiva in 5, da je možnost popolnoma sprejemljiva.

a. javni najem (najem za nedoločen čas, dostopna najemnina...)

popolnoma nesprejemljivo				popolnoma sprejemljivo		<i>ne vem</i>	<i>b.o.+</i>
1	2	3	4	5		-8	-9
13,0	6,8	16,7	16,0	38,9		7,0	1,7

Povprečna ocena: 3,67

b. neprofitni javni najem (najem za nedoločen čas, subvencija oz. znižana najemnina)

popolnoma nesprejemljivo				popolnoma sprejemljivo		<i>ne vem</i>	<i>b.o.+</i>
1	2	3	4	5		-8	-9
8,8	5,4	15,6	16,6	41,9		8,3	3,3

Povprečna ocena: 3,88

c. tržni najem brez subvencije

popolnoma nesprejemljivo				popolnoma sprejemljivo		<i>ne vem</i>	<i>b.o.+</i>
1	2	3	4	5		-8	-9
25,7	18,1	22,8	9,7	7,3		12,3	4,1

Povprečna ocena: 2,46

d. tržni najem s subvencijo

popolnoma nesprejemljivo				popolnoma sprejemljivo		<i>ne vem</i>	<i>b.o.+</i>
1	2	3	4	5		-8	-9
10,2	10,7	23,3	20,8	18,0		12,6	4,4

Povprečna ocena: 3,31

e. samostojno lastništvo stanovanja/hiše

popolnoma nesprejemljivo				popolnoma sprejemljivo		<i>ne vem</i>	<i>b.o.+</i>
1	2	3	4	5		-8	-9
6,0	3,7	8,8	13,7	60,0		4,8	3,0

Povprečna ocena: 4,28

f. deljeno lastništvo stanovanja/hiše med vami in občino ali državo (po določenem času je lahko nepremičnina vaša)

popolnoma nesprejemljivo				popolnoma sprejemljivo		<i>ne vem</i>	<i>b.o.+</i>
1	2	3	4	5	-8	-9	
14,8	8,4	19,7	20,0	26,4	7,3	3,3	

Povprečna ocena: 3,39

g. lastništvo v obliki zadruga (več prosilcev se poveže v zadrugo, ki nadzoruje stroške in posebnosti gradnje stanovanja)

popolnoma nesprejemljivo				popolnoma sprejemljivo		<i>ne vem</i>	<i>b.o.+</i>
1	2	3	4	5	-8	-9	
21,5	16,0	20,7	13,3	13,2	12,1	3,2	

Povprečna ocena: 2,77

*Na V26 odgovarjajo samo tisti,
ki so pri vprašanjih V25a in V25b izbrali odgovore 1, 2 ali 3. n=886*

V26 Kaj je poglavitni razlog, da za vas javni najem ni sprejemljiv?

1 -	ne izpolnjujem razpisnih pogojev	9,4
2 -	drugi ljudje ga bolj potrebujejo	10,1
3 -	slaba kakovost stanovanj	2,5
4 -	premajhna površina stanovanj	1,7
5 -	v očeh mnogih je javni najem znak nizkega družbenega položaja	0,6
6 -	neprimerna soseska (visoka gostota stanovalcev, stanovalci z nižjim ekonomskim statusom ...)	3,0
7 -	zapleteni postopki pridobitve, birokracija	4,4
8 -	predolge čakalne vrste	3,6
9 -	nimam potrebe, najem me ne zanima	51,3
-8 -	<i>ne vem</i>	9,4
-9 -	<i>b.o.+</i>	3,9

Odgovarjajo vsi!

V27 Kje bi vi najraje živeli, če bi lahko sami izbirali?

1 -	veliko mesto	7,0
2 -	obrobje velikega mesta	19,6
3 -	manjše mesto	23,6
4 -	podeželski kraj, vas	39,8
5 -	osamljena kmetija oz. hiša na samem na podeželju	9,3
-9 -	<i>b.o.+</i>	0,7

V28 Če bi imeli možnost, ali bi se odločili za nakup ali gradnjo stanovanjske nepremičnine?

1 -	za nakup novega stanovanja	14,5
2 -	za nakup starega stanovanja	4,7
3 -	za gradnjo hiše	34,5
4 -	za nakup hiše	21,0
5 -	ta možnost me ne zanima	17,1
-8 -	<i>ne vem</i>	6,9
-9 -	<i>b.o.+</i>	1,3

V29 Tudi če imate svoje bivanjske razmere urejene, v katerem primeru bi se bili vseeno pripravljene preseliti v drug kraj znotraj oz. izven države?Izberite največ **TRI** od spodaj navedenih razlogov (delež odgovorov »izbral«).

1 -	večji dohodek	34,1
2 -	boljše ali večje stanovanje	15,6
3 -	boljša služba	28,2
4 -	če bi v istem kraju dobila delo oba s partnerjem	21,3
5 -	boljša kakovost bivalnega okolja	30,2
6 -	boljše prometne povezave in dostopnost	8,4
7 -	večja dostopnost do raznovrstnih storitev (trgovina, kultura, šport ...)	9,9
8 -	večja pestrost dogajanja in živahnost v kraju	7,6
9 -	bolj varno okolje	13,5
10 -	drugi, bolj zanimivi ljudje	3,0
11 -	večja pravna varnost (urejen najem, pogodbe, razmerja med lastniki ali najemniki ...)	4,4
12 -	drugo	6,4
13 -	pod nobenim pogojem se ne bi preselil	20,6
-8 -	<i>ne vem</i>	6,4

V30 Ali se nameravate v naslednjih treh letih seliti?

1 -	da, znotraj istega kraja	→ nadaljujte na V31	6,3
2 -	da, v drug kraj	→ nadaljujte na V31	6,2
3 -	ne	→ nadaljujte na D1	69,6
-8 -	<i>ne vem</i>	→ nadaljujte na D1	17,2
-9 -	<i>b.o.+</i>	→ nadaljujte na D1	0,7

(Na vprašanja V31 do vključno V34 odgovarjajo tisti, ki se bodo selili (V30 = 1, 2). n=265)

V31 Kakšen bo predvidoma vaš položaj v novi stanovanjski nepremičnini?

1 -	lastnik, solastnik	57,8
2 -	najemnik, podnajemnik	29,9
3 -	samo uporabnik, ki ne plačuje najemnine (npr. v stanovanju sorodnikov)	9,5
4 -	dom starejših občanov, oskrbovano stanovanje	0,5
5 -	kaj drugega, vpišite:	2,0
-9 -	<i>b.o.+</i>	0,3

**V32 Kakšna bo najverjetneje stanovanjska nepremičnina, v katero se boste selili?
Bo to ...**

1 -	enodružinska hiša	39,8
2 -	družinska hiša z ločenimi gospodinjstvi	7,7
3 -	stanovanje, v večstanovanjski stavbi	44,1
4 -	garsonjera, v večstanovanjski stavbi	5,9
5 -	drugo, vpišite:	2,2
-9 -	b.o.+	0,3

V33 Kam se boste selili?

1 -	veliko mesto	24,2
2 -	obrobje velikega mesta	23,5
3 -	manjše mesto	26,7
4 -	podeželjski kraj, vas	23,3
5 -	osamljena kmetija oz. hiša na samem na podeželju	2,4
-9 -	b.o.+	0,0

V34 Kaj je glavni razlog za selitev:

1 -	služba	11,1
2 -	izobraževanje	4,9
3 -	stanovanje	30,1
4 -	družinski razlogi	31,3
5 -	drugo	21,7
-9 -	b.o.+	1,0

(Demografija)

Odgovarjajo vsi!

D1 Prosimo, označite vaš spol:

1 -	moški	50,4
2 -	ženski	49,6

D2 Kdaj ste bili rojeni? Prosimo, vpišite leto rojstva.

Na podlagi podatkov o letu rojstva izvedena spremenljivka »starost«:

1 -	30 let in manj	15,3
2 -	31 do 45 let	25,8
3 -	46 do 60 let	25,4
4 -	61 let in več	33,6

D3 Označite zadnjo šolo, ki ste jo končali, redno ali izredno:

0 -	brez šolske izobrazbe (0 do največ 3 razrede osemletke ali do največ 5 razredov devetletke)	0,4
1 -	nepopolna osnovnošolska izobrazba (nedokončana OŠ z več kot 3 razredi osemletke ali več kot 5 razredov devetletke)	0,9
2 -	osnovnošolska izobrazba (ima spričevalo o končani OŠ)	6,2
3 -	nižja ali srednja poklicna izobrazba (2-3 letni poklicni program, certifikat o NPK)	14,9
4 -	srednja strokovna izobrazba (srednja tehniška šola, trajanje 4 leta, matura)	23,2
5 -	srednja splošna izobrazba (gimnazija, matura)	9,2
6 -	višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba (predhodna višja šola, 2 leti + diploma)	8,7
7 -	visokošolska strokovna izobrazba (nekdanji VS - 3 leta, 1. bolonjska stopnja)	11,5
8 -	visokošolska univerzitetna izobrazba (4 - lahko tudi 6 let + diploma)	14,4
9 -	bolonjski magisterij	4,3
10 -	specializacija (približno 1 leto)	0,7
11 -	magisterij	2,6
12 -	doktorat	1,3
13 -	drugo	0,9
-9 -	b.o.+	0,9

D4 Kaj od navedenega najbolje opisuje vaš sedanji zaposlitveni položaj?

Če trenutno (začasno) ne delate zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke, ipd., pomislite na vašo običajno delovno situacijo.

1 -	opravljam plačano delo za nedoločen čas	45,0
2 -	opravljam plačano delo za določen čas	5,5
3 -	opravljam plačano delo kot samozaposlen	5,0
4 -	nezaposlen in iščem zaposlitev	2,6
5 -	se izobražujem (na izobraževanje me ni poslal delodajalec), študent, dijak	5,5
6 -	poklicno usposabljanje, vajenec	0,0
7 -	trajno delovno nezmožen (bolezen, invalidnost)	1,2
8 -	upokojenec	30,7
9 -	gospodinjec, hišna opravila, skrbim za otroke ali druge osebe	0,8
10 -	drugo	2,8
-9 -	b.o.+	0,9

D5 Ali ste poročeni oziroma ali imate stalnega partnerja / partnerko? Ali si delita skupno gospodinjstvo?

1 -	da, z zakoncem oz. stalnim partnerjem živim v skupnem gospodinjstvu	67,4
2 -	sem poročen oz. imam stalnega partnerja, vendar ne živiva v skupnem gospodinjstvu	6,1
3 -	ne, nisem poročen, nimam stalnega partnerja	24,9
-9 -	b.o.+	1,7

D6 Kateri od spodaj navedenih narodnosti (etničnih skupin) pripadate?

1 - Slovenec	88,1
2 - Albanec	0,4
3 - Avstrijec	0,0
4 - Bošnjak	3,2
5 - Črnogorec	0,1
6 - Hrvat	1,4
7 - Italijan	0,1
8 - Madžar	0,1
9 - Makedonec	0,8
10 - Nemec	0,0
11 - Rom	0,0
12 - Srb	2,7
13 - drugi narodnosti:	1,5
-8 - <i>ne vem</i>	0,7
-9 - <i>b.o.+</i>	1,0

D7a. Ali prejimate redne mesečne dohodke? (Če da) Kolikšen je vaš povprečni mesečni dohodek (neto – po odbitju davkov, obveznega socialnega zavarovanja in drugih dajatev)? Seštejte vse oblike: Osebni dohodek, pokojnina, štipendija, dohodek od dela v obrti, kmetijstvu...

Povprečna ocena: 1412,07 evrov

0 - brez dohodkov	5,0
-8 - ne vem	15,6
-9 - b.o.+	4,1

D7b. Kolikšen je povprečni mesečni dohodek vseh članov vašega gospodinjstva (neto – po odbitju davkov, obveznega socialnega zavarovanja in drugih dajatev)? Upoštevajte vse oblike dohodka: osebni dohodek, pokojnina, štipendija, dohodek od dela v obrti, kmetijstvu...

Povprečna ocena: 2712,58 evrov

0 - brez dohodkov	1,7
-8 - ne vem	27,8
-9 - b.o.+	5,4

D8 Kolikšno breme predstavljajo stanovanjski stroški za vaše gospodinjstvo?

sploh niso breme				zelo veliko breme		<i>ne vem</i>	<i>b.o.+</i>
1	2	3	4	1	-8	-9	
6,5	13,7	34,1	24,0	16,5	3,5	1,6	

Povprečna ocena: 3,32

D9 Kako bi opisali kraj, v katerem živite? Ali je to...

1 - veliko mesto	14,6
2 - obrobje velikega mesta	11,2
3 - manjše mesto	26,3
4 - podeželski kraj, vas	43,5
5 - osamljena kmetija oz. hiša na samem na podeželju	3,2
-9 - b.o.+	1,2

Poročilo o izvedbi ankete

Stanovanjska oskrba v Sloveniji: družboslovna anketa o stanju in trendih

Osnovni podatki

Zbiranje podatkov za raziskavo *Stanovanjska oskrba v Sloveniji: družboslovna anketa o stanju in trendih* je potekalo v času **od 19. marca 2024 do 10. junija 2024**. Raziskava vključuje nekaj splošnih vprašanj o vrednotah in zadovoljstvu z življenjem, vprašanja o bivalnih pogojih, o bivalnih preferencah, namerah za selitev ter nabor demografskih vprašanj.

Pristop in izvedba anketne raziskave sta sledila utečeni metodologiji, ki jo sicer uporabljamo pri izvajanju nacionalnih javnomnenjskih raziskav, ki temeljijo na verjetnostnem vzorčenju. Anketa je bila izvedena ob tehnični podpori Centra za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij (CJMMK) na FDV.

V anketi je bilo mogoče sodelovati bodisi prek spleta (samo-izpolnjevanje s pomočjo spletnega vprašalnika) ali pošte (samo-izpolnjevanje s pomočjo pisemskega vprašalnika). Osebam z vzorčnega seznama je bilo 15. marca 2024 poslano pisno povabilo s personificirano kodo za vstop v spletno anketo. Anketni vmesnik je bil izdelan s pomočjo orodja EnKlik anketa – 1KA.

Vzorčni načrt

Vzorčni načrt je bil zasnovan za anketo s spletnim samo-izpolnjevanjem. Populacijo so sestavljali vsi prebivalci Republike Slovenije stari 18 let ali več. Zgornja starostna meja ni bila postavljena. Izbor oseb, ki so bile vključene v vzorec, je bil izveden na podlagi Centralnega registra prebivalcev Slovenije kot izhodiščnega vzorčnega seznama. Postopek izbora oseb je bil naključni sistematični, kjer je imela vsaka oseba iz populacije enako verjetnost, da bo vključena v vzorec. Za sistematični izbor oseb je bila upoštevana predhodna stratifikacija glede na 12 statističnih regij in 5 tipov naselij. Na podlagi vzorčnega načrta je bil določena velikost vzorca $n=7000$ oseb.

Potek anketiranja

Časovni potek ankete in delež opravljenih anket:

	Število opravljenih anket	%	% RR
Vabilo (19.3.)	823	38,9	11,8
1. opomnik (9.4.)	688	32,5	9,8
2. opomnik (9.5.)	603	28,5	8,6
	2114	100	30,2

Po prvih treh tednih se je vabilu za sodelovanje odzvalo 823 oseb (11,8% vzorca). Vsem ostalim osebam je bila poslana ponovna prošnja za sodelovanje (1. opomnik). Odzivnost respondentov po 1. opomniku je bila 9,8%. Z 2. opomnikom, kjer smo za sodelovanje ponudili 5€ nagrade (*incentives*) v obliki darilnih dm kartici, smo pridobili še dodatnih 8,6% vzorca. Ob zaključku raziskave je bilo zbranih 2104 v celoti izpolnjenih anket. V končno bazo smo vključili tudi 10 delno izpolnjenih anket. Končna datoteka tako znaša 2114 enot. Izračun stopnje odzivnosti, brez upoštevanega deleža nedostopnih (*ineligibles*) kaže na 30,2% izkoriščenosti vzorca.

Glede na način odgovarjanja (mode) smo pridobili 90,2% anket prek spleta in 9,8% (207) prek pošte. Tisti, ki so anketo izpolnjevali prek spleta, so jo v večji meri izpolnili prek računalnika (56,6 %), preostali pa prek mobilnih naprav (43,1%). Upoštevaje izhodiščni vzorec (n=7000) smo zabeležili 36,2% enot z odzivom, 63,8% enot brez odziva, pri 3,3% enot anketiranje ni bilo možno, bodisi zaradi neznanja jezika, zdravstvenih težav, odsotnosti v času trajanje ankete, smrti, preselitve ali neustreznega naslova. Pri 2,7% enot smo zabeležili zavrnitev (v ta delež štejemo tudi nevrnjeno pisemsko anketo). Podrobnejše statistike so navedene v tabeli.

Vzorčna realizacija CRP Stanovanja	N	%
V celoti izvedena anketa	2104	30,1
Delno izvedena anketa	10	0,1
Zmenek - pisna anketa na poti	28	0,4
Zavrnitev s strani anketiranca	163	2,3
Naslova ali anketiranca ni mogoče najti	87	1,2
Anketiranec je umrl	13	0,2
preseljen neznano kam	45	0,6
preseljen v tujino	11	0,2
preseljen v Sloveniji	0	0,0
Neznanje jezika	4	0,1
Nezmožnost sodelovanja zaradi zdravstvenih težav	63	0,9
Institucionaliziran anketiranec bolnica, dom za upok., zapor,..	6	0,1
Enote brez stika	4466	63,8

Končni rezultat stopnje odzivnosti pri anketi moramo oceniti z upoštevanjem obsega nedostopnih (*ineligible*) enot. To lahko ocenimo iz raziskav s podobnim ali enakim vzorčnim dizajnom, kjer do vseh informacij pridemo s pomočjo anketarjev. Če upoštevamo povprečni delež nedostopnih enot pri anketah z naslovi ciljnih oseb (npr. pri SJM približno 4%), lahko ocenimo končno stopnjo odzivnosti (*response rate*) ankete CRP Stanovanja na ravni 31,5%.

V tabeli spodaj navajamo podatke o realizaciji vzorca in statistike izračunane v skladu z metodologijo AAPOR:

Stopnja odzivnosti (RR1 = Response rate)	31 %
Stopnja sodelovanja (COOP = Cooperation rate)	/
Stopnja zavrnitve (REF = Refusal rate)	3 %
Stopnja stikov (CON = Contact rate)	35 %
V celoti izpolnjena anketa (I = Complete interview (1.1))	2104
Delno izpolnjena anketa (P = Partial interview (1.2))	10
Zavrnitev ali prekinitev (R = Refusal and break-off (2.10))	191
Brez stika (NC = Non-contact (2.20))	4466
Ostali (O = Other (2.30))	73
Nenaseljeno, neznan naslov (UH = Unknown if household/occupied HU (3.10))	/
Neznano, ostalo (UO = Unknown, other (3.20, 3.30, 3.40, 3.90))	/
Nedostopne enote, neustrezni (<i>ineligible</i> (recorded))	156

Oblikovanje končne podatkovne baze

Po zaključku anketiranja je bila ocenjena kakovost podatkov in sestava vzorca. Za izhodiščni sumarni prikaz je pripravljena kvantitativna analiza dobljenih frekvenčnih distribucij in povprečij za celoten vprašalnik. Za podrobnejše vsebinske in tematske analize se bo za potrebe uporabnikov ločeno pripravilo tudi obširno tabelarno gradivo, ki bo omogočilo analize rezultatov po različnih pod-populacijah.

Zaradi delnih odstopanj v strukturi vzorca in še posebej zaradi dejstva, ker je bila anketa opravljena prek spleta (in ne s pomočjo osebne anketiranja) smo sumarno kvantitativno analizo naslonili na sistem vzorčnih uteži. Ta korigira predvsem možna odstopanja v rezultatih zaradi neenake odzivnosti glede na različne pod-populacije. Uporabili smo post-stratifikacijsko prilagajanje ocen v več iteracijah, ki izravnava odstopanja osnovnih populacijskih deležev na raven deležev, ki izhajajo iz statističnih virov (vzorčnega okvira). Utež temelji na kombinaciji spremenljivk: Spol x Starost (2x6) in Regija x Tip naselja (12x5).

Končna baza, bo skladno s politiko odprtega dostopa, shranjena v Arhivu družboslovnih podatkov (ADP na FDV).

Pripravili:

Raziskovalci Centra za raziskovanje javnega mnenja
na Fakulteti za družbene vede (UL)